TIPURI DE DEZASTRE

Descriere

Avand in vedere ca majoritatea dezastrelor nu pot fi evitate, pentru a reduce drastic in primul rand pierderile de vieti omenesti si pentru a limita pierderile de bunuri, este bine ca populatia sa cunoasca anumite lucruri.

In cele ce urmeaza, va prezentam cateva reguli generale de comportament la dezastre. Informatii despre masurile specifice dezastrelor enumerate in aceasta pagina veti afla accesand link-urile corespunzatoare.

Inainte de producerea dezastrului:

- **invatati semnalele de alarmare transmise prin sistemul protectiei civile, al autoritatilor si altor organizatii abilitate sa intervina in astfel de situatii;**
- **pastrati-va calmul;**
- **deschideti aparatele radio si televizoarele si ascultati informatiile generale emise pe aceste cai, buletinele meteorologice, sfaturile transmise de autoritatile in drept;**
- **daca sunteti sfatuiti sa parasiti locuinta/localitatea/zona, faceti prompt acest lucru;**
- **in situatie de dezastru, folositi telefonul numai pentru a anunta (semnala) autoritatilor locale evenimente importante, cum ar fi incendii, inundatii, alunecari de teren, accidente majore, inzapeziri etc. si pentru a solicita ajutor medical;**
- **pastrati la indemana, in casa sau in jurul ei, un stoc de provizii suficient de mare ca sa va ajute sa supravietuiti cateva zile; daca sunteti acasa, aceste provizii va vor ajuta sa treceti fara greutati peste perioada de pericol; daca sunteti evacuati si trebuie sa va deplasati in alte localitati, trebuie sa va luati cu dumneavoastra rezerve de alimente pentru a le folosi pe drum sau dupa ce ajungeti in noua localitate.**

Cele mai importante articole pe care trebuie sa le pastrati la indemana sunt: apa, hrana, medicamentele, trusa de prim ajutor, documentele personale.

Dupa producerea dezastrului:

- **respectati cu strictete masurile stabilite, indrumarile si comunicarile organelor de protectie civila, ale autoritatilor si ale altor organizatii abilitate sa intervina in astfel de situatii;**
- **patrundeti cu extrema precautie in interiorul cladirilor care au fost avariate sau slabite;**
- **nu intrati cu torte, lumanari sau tigari aprinse in cladirile avariate sau care au fost inundate;**

- **nu atingeti firele electrice cazute sau rupte;**
- **daca simtiti miros de gaze, deschideti toate ferestrele si usile, inchideti robinetul principal de gaze, parasiti casa imediat si anuntati (daca este posibil) intreprinderea de distributie a gazelor;**
- **daca diferite aparate electrice sunt ude, intai intrerupeti sursa principala de curent electric, stergeti-le de umezeala, uscati-le si, in final, conectati-le la priza (atentie ! nu faceti acest lucru daca sunteti ud sau stati in apa);**
- **verificati rezervele de apa si hrana inainte de a le folosi;**
- **urmariti instructiunile organelor de protectie civila in legatura cu folosirea apei si alimentelor;**
- **daca este necesar, cereti alimente, imbracaminte, asistenta medicala si adapost;**
- **indepartati-va sau stati departe de zonele calamitate. Nu impiedicati actiunile de interventie; sprijiniti-le când vi se cere acest lucru;**
- **sprijiniti echipele de voluntari ai Crucii Rosii Romane in actiunile de ajutorare a persoanelor afectate de dezastre;**
- **dupa trecerea pericolului, dati de stire rudelor ca acestea sa stie ca sunteti in siguranta, altfel, autoritatile locale pot pierde timp cautandu-va;**
- **nu transmiteti zvonuri sau stiri exagerate despre efectele dezastrului.**

Cand cereti ajutor specializat:

Telefonati la numarul stabilit pentru cazurile de urgenta:

- **AMBULANTA - 112**
- **POMPIERII - 112**
- **POLITIA - 112**

Ce alte informatii veti comunica:

Cine telefoneaza: Numele si prenumele persoanei care telefoneaza
De unde: Adresa si numarul de telefon de unde se telefoneaza
Ce s-a intamplat: Tipul accidentului: prabusire cladire, incendiu etc.
Unde: Locul unde s-a produs accidentul: localitatea, strada, numarul.
Persoanele afectate: Cate persoane au nevoie de ajutor.
Tipul ajutorului solicitat: Mentionati daca e nevoie de echipament special.
Ce se poate face pana la sosirea echipei de interventie: Solicitati cateva recomandari autorizate.
Confirmarea receptionarii apelului: Solicitati numele si functia persoanei care a preluat apelul dv.

Alte informatii utile:

Rezerva de medicamente

Trusa de medicamente va contine, în primul rând, medicamentele pe care le luati permanent sau periodic, recomandate de medic.

La acestea puteti adauga alte medicamente cum ar fi cele pentru combaterea durerii, a febrei. Din aceasta categorie vor face parte medicamente pe care le-ati mai luat si le-ati tolerat fara probleme.

Atentie! Medicamentele sunt pentru uzul dumneavoastra !

Nu recomandati niciodata din medicamentele dumneavoastra altor persoane!

Prevenirea bolilor infecto-contagioase in timpul inundatiilor

In cazul unor dezastre provocate de inundatii, persoanele aflate in zona calamitata sunt supuse riscului unor imbolnaviri cu calea de intrare digestiva, si nu numai, care pot afecta mai multe persoane, pana la intrega comunitate, raspandindu-se cu repeziciune. De aceea, se recomanda luarea catorva masuri elementare de prevenire: sa se consume alimente si apa numai din surse sigure, sa se apeleze la apa din surse proprii numai dupa ce autoritatile de specialitate considera ca nu mai reprezinta un pericol, sa fie respectate normele de igiena individuala si colectiva, mai ales, sa nu se manance cu mainile murdare; de asemenea, sa se accepte vaccinarea daca autoritatile sanitare recomanda aceasta masura de protectie impotriva unor boli. La primele semne de boala – scaune diareice multiple, febra, varsaturi – se va solicita de urgenta ajutorul medical.

Pentru evitarea altor imbolnaviri, se recomanda ingrijirea corecta a ranilor, protectia picioarelor cu cizme de cauciuc si schimbarea imbracamintei ude cu una uscata.

De indata ce conditiile permit si daca este cazul, se impune indepartarea lesurilor animalelor moarte si amenajarea latrinelor.

Combaterea hipotermiei

Provocata de statul la temperaturi joase, in conditiile intemperiilor din anotimpurile racoroase – ploaie, zapada, ger, hipotermia poate afecta serios sanatatea oamenilor. Se considera ca o persoana este in hipotermie, atunci cand temperatura corpului (trunchiului) este inferioara celei de 36 grade. Pentru a ajuta aceste persoane sa se poata reincalzi, le vom acoperi cu paturi izolante si li se vor da sa bea bauturi nealcoolice calde. In functie de gravitatea hipotermiei, care poate ajunge pana la degeraturi, se va apela la ingrijirile medicale. Pana la cel mai apropiat punct de acordare a primului ajutor medical, zonele afectate de

degeraturi se vor acoperi cu materiale curate si vor fi protejate fata de traumatisme.

Umanitate fata de victimele unui dezastru

Cei mai apropiati oameni pe care se poate conta intr-o situatie de dezastru sunt vecinii care nu au avut de suferit. Fie ca sunt din aceeasi localitate ori din localitatile imediat invecinate, ei au posibilitatea sa ajunga primii la locul dezastrului. Dar sunt situatii in care, oricata bunavointa ar demonstra, acesti vecini nu dispun de mijloacele necesare pentru a oferi un sprijin profesionist, adecvat ori relevant. Ceea ce le sta in putere sa faca intotdeauna insa este sa manifeste intelegere, compasiune, prin gesturi simple de omenie aducand putina alinare.

Victimele unui dezastru, mai ales in primele ore, sunt coplesite si dezorientate, ele avand nevoie de prezenta si sustinerea morala a celorlalti. O supa calda sau un ceai, o sticla cu apa, o haina uscata, o mana de ajutor si o vorba de incurajare pot sa readuca speranta in sufletul celui lovit. Persoana afectata trebuie sprijinita sa treaca peste clipele dificile prin demonstrarea solidaritatii si compasiunii semenilor care-i vin in ajutor. Ea trebuie sprijinita sa-si mobilizeze resursele cat mai repede pentru a se reabilita in timpul cel mai scurt.

INUNDATII

Prezentare

Inundatiile pot fi prevazute, cu exceptia celor instantanee, care se manifesta similar spargerii unui baraj. Astfel, acest tip de dezastru este precedat, de obicei, de intervale mari de prevenire. In functie de amploarea lor, inundatiile pot distruge imobile, poduri si recolte, pot ucide oameni, animale domestice si fauna.

Sprijinul oferit populatiei afectate de inundatii de catre serviciile specializate ale autoritatilor si de voluntari ai Crucii Rosii inca din primele ore de la producerea dezastrului are ca obiective principale, intr-o prima faza, salvarea vietii oamenilor aflati in conditii de risc maxim prin actiuni de evacuare din zonele izolate/periculoase, acordarea primului ajutor si a serviciilor de asistenta de baza, si, in masura posibilului, salvarea bunurilor materiale ale acestora. In faza urmatoare, se actioneaza pentru asigurarea asistentei victimelor in ceea ce priveste accesul la apa potabila, alimente de baza, adapost, salubritate, ingrijiri medicale de baza, prevenirea aparitiei si raspandirii epidemiilor.

Coordonarea operatiunilor de interventie pentru limitarea consecintelor inundatiilor reprezinta o provocare specifica pentru serviciile de urgenta, deoarece, uneori, sunt acoperite de apa arii vaste de pamant, facand

coordonarea foarte dificila. In aceste conditii, organizarea logisticii, transportului si distributiei ajutoarelor este dificila, cu atat mai mult cu cat, adesea, este deteriorata si infrastructura locala.

Inundatiile ce se produc instantaneu (ruperea unui baraj/dig sau ploaia torentiala cu cantitate mare de apa pe unitatea de timp si suprafata) sunt provocate de volume extreme de apa ce apar brusc si curg rapid, acoperind mari suprafete. Datorita instalarii lor rapide, inundatiile instantanee sunt dificil de prevazut si le ofera oamenilor putin timp pentru a scapa in locuri mai inalte si a lua cu ei apa potabila, alimente, imbracaminte groasa, mijloace de comunicare si alte articole esentiale pentru asigurarea supravietuirii.

De obicei, dupa inundatii urmeaza doua faze. In timpul primei faze oamenii se aglomereaza pe zonele inalte si sigure, impreuna cu animalele domestice. Spre aceste zone se refugiaza insa si animalele salbatice, fapt ce poate pune in pericol sanatatea si viata oamenilor. In aceste locuri, apa de baut este deseori greu de gasit, iar salubritatea mediului nu poate fi asigurata.

In timpul celei de-a doua faze, o data cu inceperea retragerii apei, oamenii revin la casele lor. Aceasta faza reprezinta deseori un proces prelungit (anumite zone se usuca mai incet decat altele). Odata ajunsi acasa, oamenii trebuie sa faca fata unor dificultati legate de distrugerea sau afectarea sistemelor de alimentare cu apa, a fantanilor ce necesita reabilitarea, curatarea si dezinfectarea.

Dupa producerea inundatiei pot aparea riscurile izbucnirii unor epidemii, cele mai probabile fiind bolile infectioase cu transmitere hidrica (holera, hepatita A).

Dezastre colaterale ce pot fi cauzate de ploi puternice si inundatii:

Cedari de baraje/diguri **- pot fi provocate de o constructie defectuoasa sau de deplasarea fundatiei barajului in urma unui cutremur sau a unor foraje efectuate in apropiere. Barajele/digurile construite din pamant sunt mai predispuse sa cedeze cand ploile excesive umplu rezervorul peste cota de atentie sau pana la refuz. Apa excedentara se revarsa in acest caz peste baraj, erodandu-l treptat si taind canale adanci in el. Acestea slabesc intreaga structura care, prin urmare, poate ceda complet. Rezultatul cedarii unui baraj sau ruperea unui dig este eliberarea brusca a unor cantitati mari de apa care matura totul in cale pe o suprafata intinsa, cauzand multe decese si accidentari.**

Alunecari de teren **- reprezinta alunecarea unor straturi de pamant aflate la suprafata solului peste cele de dedesubt sau desprinderea unor bucati masive de sol si pietre. Alunecarile de teren sunt provocate si se asociaza de cele mai multe ori cu alte dezastre cum ar fi furtunile locale puternice si inundatiile provocate de rauri, defrisari masive, caderi de ploi abundente, topirea brusca a**

zapezii, eroziunea solului sau cutremure, putand, de asemenea, sa se produca in zone aflate sub un strat gros de zapada.

Ce sa faceti inainte de inundatie

- **Inundatiile pot sa apara oricand si oriunde. Exista multe zone predispuse la inundatii pe tot cuprinsul tarii, avand diferite nivele de risc. Inundatiile pot afecta pe oricine!**
- **Interesati-va la oficialitatile locale daca proprietatea dvs. se afla intr-o zona predispusa la inundatii sau cu risc ridicat. (Tineti minte ca si in afara zonelor cu risc inalt se produc deseori inundatii). Aflati care sunt semnalele oficiale de avertizare pentru inundatii si ce trebuie sa faceti cand le auziti.**
- **Identificati barajele existente in zona in care locuiti si determinati daca ele reprezinta un potential pericol pentru dvs.**
- **Cumparati un aparat de radio alimentat cu baterii si seturi de baterii de rezerva, pentru a putea afla oricand, chiar si dupa intreruperea alimentarii cu energie electrica, toate notificarile legate de inundatii emise de autoritati.**
- **Afisati numerele de telefon ale serviciilor de urgenta langa telefon. Invatati copiii sa sune la 112.**
- **Fiti pregatit pentru evacuare. Familiarizati-va cu rutele de evacuare din comunitatea dvs. si aflati unde puteti gasi zone inalte. Planificati si exersati cu familia dvs. o ruta de evacuare in caz inundatii.**
- **Discutati cu familia despre inundatii. Planificati un loc de intalnire pentru membrii familiei, in eventualitatea in care sunteti separati in cazul unui dezastru si nu va puteti intoarce acasa. Stabiliti o persoana de contact din afara localitatii la care vor suna toti membrii familiei pentru a anunta ca sunt nevatamati. Asigurati-va ca toti membrii familiei cunosc numele, adresa si numarul de telefon al persoanei de contact.**
- **Determinati cum i-ati putea ajuta pe alti membri de familie care locuiesc separat, dar care ar putea avea nevoie de ajutorul dvs. in cazul unei inundatii. Determinati orice nevoie speciala pe care ar putea s-o aiba vecinii dvs.**
- **Pregatiti-va sa supravietuiti pe cont propriu pentru cel putin trei zile. Alcatuiti un set de provizii pentru dezastre. Pastrati si improspatati un stoc de alimente si de apa potabila suplimentara.**
- **Pastrati documentele importante si obiectele personale de neinlocuit (cum ar fi fotografiile) intr-un loc unde nu se vor deteriora. Daca se prefigureaza o inundatie majora, luati in considerare depozitarea acestora intr-un loc mai sigur decat locuinta dvs.**

- **Invatati cum sa intrerupeti utilitatile, cum ar fi alimentarea cu curent electric, gaz si apa, de la intrerupatoarele si supapele principale. Aflati cum functioneaza sistemul de incalzire.**
- **Evitati sa construiti in zone predispuse la inundatii, exceptand cazul in care o faceti pentru a va suprainalta locuinta si a-i intari structura de rezistenta.**
- **Nu construiti fara obtinerea tuturor autorizatiilor legale. Fiecare autorizatie are un temei bine determinat.**
- **Cumparati si instalati pompe de apa, pe care sa le puteti alimenta si de la generatoare de rezerva in cazul intreruperii curentului.**
- **Amplasati centralele, boilerele si panourile electrice la etajele superioare sau in pod daca exista riscul sa fie acoperite de ape. Daca acestea se afla la parter, ar trebui sa se afle cu cel putin 30 cm peste limita de inundatie stabilita in proiectul imobilului, iar peretii sau suportul pe care sunt montate sa fie din beton.**
- **Angajati un electrician autorizat care sa mute componentele retelei electrice a casei (intrerupatoare, prize, doze si cabluri) cu cel putin 30 cm peste limita de inundatie proiectata la locuinta dvs.**
- **Instalati supape de siguranta (anti-retur) pe conductele de canalizare, pentru ca in caz de inundatii apa sa nu poata patrunde prin acestea in locuinta dvs.**
- **Construiti bariere pentru a impiedica apa sa ajunga in cladire.**
- **Izolati peretii fundatiilor cu materiale hidroizolante, pentru a preveni infiltrarea si erodarea de catre apa a structurii de rezistenta a imobilelor.**
- **Contactati agentiile locale insarcinate cu siguranta constructiilor si managementul dezastrelor pentru mai multe informatii.**
- **Intretineti santurile de scurgere din gospodarie si de la drumul de acces in gospodarie. Nu plantati altceva dacat iarba, nu lasati sa se adune resturi vegetale sau gunoaie.**

Ce sa faceti in timpul unei inundatii

- **Fiti constient de riscul unei inundatii instantanee. Daca exista o sansa oricat de mica de aparitie a unei inundatii instantanee, gasiti modalitatea de a va muta cat mai repede intr-o zona mai inalta.**
- **Ascultati posturile de radio sau televiziune pentru informatii locale.**
- **In cazul in care sunteti surprins in afara locuintei (pe strazi, in scoli, in parcuri, sali de spectacol, in gari, autogari, magazine, alte locuri), este necesar sa respectati cu strictete comunicarile primite si sa va indreptati spre locurile de refugiu cele mai apropiate.**

- **Memorati cursurile de apa, canalele de scurgere si alte zone despre care se stie ca pot fi inundate brusc. Inundatii instantanee pot aparea in astfel de zone chiar si fara semne prevestitoare tipice, cum ar fi nori de ploaie sau ploi abundente.**
- **Daca autoritatile locale emit o alerta de inundatii, pregatiti-va de evacuare:**
  - **Respectati ordinea de evacuare stabilita: copiii, batranii, bolnavii si, in primul rand, cei din zonele cele mai periclitate;**
  - **Asigurati-va locuinta. Daca aveti suficient timp, fixati sau mutati inauntru toate bunurile aflate afara. Mutati bunurile esentiale la etajele superioare.**
  - **Daca vi se solicita de catre autoritatile locale, intrerupeti utilitatile de la panourile sau valvele principale. Deconectati toate aparatele electrice. Nu atingeti echipamentele electrice daca sunteti ud sau daca stati in apa.**
  - **Umpleti cu apa cazile si chiuvetele, alte recipiente, pentru cazul in care apa devine contaminata sau furnizarea ei se va intrerupe. Inainte de a le umple, curatati-le prin spalare cu cloramina.**
  - **Scoateti animalele din gospodarie si dirijati-le catre locurile care ofera protectie.**
  - **La parasirea locuintei, luati documentele personale, o rezerva de alimente, apa, trusa sanitara, un mijloc de iluminat, un aparat de radio si pe timp friguros, si imbracaminte mai groasa.**
  - **Dupa sosirea la locul de refugiu, comportati-va cu calm, pastrati ordinea, ocupati locurile stabilite, protejati si supravegheati copiii, respectati masurile stabilite. Ajutati persoanele care au nevoie de sprijin.**
  - **Pastrati in permanenta setul de provizii pentru dezastre la indemana.**
  - **Daca vi se spune sa va evacuati locuinta, conformati-va imediat.**
  - **Daca apa incepe sa creasca in interiorul locuintei dvs. inainte sa va evacuati, retrageti-va la etaj, in pod, iar daca este necesar chiar pe acoperis.**
  - **Apa provenita din inundatii poate fi contaminata cu substante chimice, alte substante toxice sau cu diverse alte deseuri. Daca ati venit in contact cu apa provenita din inundatii, spalati-va pe maini cu sapun si apa dezinfectata.**
  - **Nu va deplasati prin apa curgatoare. Apa curgatoare de numai 15 cm adancime va poate dobori de pe picioare. Daca este necesar sa va**

deplasati prin zone inundate, faceti-o acolo unde apa nu este in miscare. Folositi un bat pentru a verifica daca solul din fata dvs. este stabil, pentru a evita obstacolele.

- Nu treceti cu masina prin zone inundate. 15 cm de apa ajung pana la caroseria majoritatii autoturismelor, cauzand pierderea controlului si posibila impotmolire. 30 cm de apa sunt suficienti pentru ca majoritatea autovehiculelor sa plutеasca. 60 cm de apa vor matura aproape orice fel de vehicul. Daca apa creste in jurul masinii dvs., abandonati-o imediat si mutati-va intr-o zona mai inalta, daca puteti s-o faceti in siguranta. Atat dvs. cat si vehiculul riscati sa fiti luati rapid de ape, pe masura ce nivelul inundatiei creste.
- Apa conduce curentul electric, deci stati departe de liniile de tensiune cazute si de cablurile electrice!
- Fiti atenti la animale - in special la cele periculoase. Si animalele isi abandoneaza adaposturile in inundatii.

Ce sa faceti dupa inundatie

- Evitati apa provenita din inundatie. Aceasta poate fi contaminata cu petrol, benzina sau diverse deseuri din canalizari. De asemenea, apa poate fi incarcata electric datorita unor linii electrice subterane sau cabluri cazute la pamant.
- Fiti precaut in zonele in care apele s-au retras. Drumurile pot fi erodate si pot sa se prabuseasca sub greutatea unui autovehicul.
- Nu va apropiati de cablurile electrice cazute la pamant si raportati-le imediat companiei de electricitate.
- Nu va apropiati de zonele de dezastre stabilite de autoritati, exceptand cazul in care acestea solicita voluntari.
- Intoarceti-va acasa doar cand autoritatile considera ca o puteti face in siguranta. Nu intrati in cladiri inconjurate de apa. Fiti extrem de precaut cand intrati in cladiri. Pot exista defecte structurale ascunse, in special la fundatii.
- Inainte de a reveni in locuinta dvs., inspectati cladirea si asigurati-va ca nu exista modificari structurale. Nu intrati daca exista posibilitatea ca imobilul sa se prabuseasca.
- Cand reveniti in locuinta dvs., nu folositi chibrituri, brichete sau alte obiecte ce produc o flacara deschisa, deoarece exista posibilitatea sa se fi strans gaz in interior. Daca simtiti miros de gaz sau auziti un suierat, deschideti un geam, parasiti locuinta rapid si sunati compania de gaze de la un vecin.

- **Pentru siguranta dvs., nu reporniti curentul inainte ca reteaua electrica din locuinta sa fie verificata de catre un electrician autorizat.**
- **Luati in consideratie necesitatile de sanatate si siguranta ale familiei dvs.:**
  - **Spalati-va frecvent pe maini cu sapun si apa curata, daca veniti in contact cu apa provenita din inundatii.**
  - **Aruncati mancarea care a intrat in contact cu apa provenita din inundatii, inclusiv conservele.**
  - **Fierbeti apa de baut si cea folosita la prepararea mancarii pana cand autoritatile o declara potabila. Urmariti stirile pentru a afla daca sursa de apa a comunitatii este sau nu contaminata.**
  - **Urmariti stirile pentru a afla unde va puteti adresa pentru a fi ajutati sa obtineti adapost, imbracaminte si mancare.**
  - **In caz de necesitate, apelati la cea mai apropiata institutie medicala pentru a va asigura asistenta de specialiate.**
- **Reparati cat mai curand posibil rezervoarele septice, tevile si conductele de apa si canalizare, fantanile, instalatiile sanitare si de salubritate stricate. Instalatiile sanitare si sistemele de canalizare defecte reprezinta un risc serios pentru sanatate.**
- **Asigurati-va ca respectati standardele si reglementarile locale cand reconstruiti. Folositi materiale si tehnici de constructie care sa asigure rezistenta la apa a locuintei dvs., astfel incat aceasta sa fie protejata in viitoarele inundatii.**

CUTREMURE

Prezentare

Un cutremur este reprezentat de o neasteptata vibratie a pamantului, cauzata de separarea si deplasarea placilor tectonice sub suprafata pamantului. Cutremurele, in functie de intensitate, pot avea ca efect prabusirea cladirilor si a podurilor, intreruperea liniilor de telecomunicatii si de electricitate, producerea incendiilor, exploziilor si alunecarilor de teren. Cutremurele mai pot cauza, de asemenea, modificari ale mediului si imense valuri in oceane, asa-numitele tsunami, care strabat distante mari in apa pana cand lovesc si devasteaza regiunile de coasta intalnite in cale. Desi stiinta este preocupata in permanenta de perfectionarea mijloacelor de predictibilitate a seismelor, in prezent, acest fenomen poate fi anuntat, prin intermediul unei aparaturi sofisticate, cu doar cateva zeci de secunde inainte de a se produce.

Cativa termeni asociati cutremurelor:

- **Cutremur – o alunecare sau miscare brusca a unor placi din scoarta pamantului, insotita si urmata de o serie de vibratii.**
- **Replica – un cutremur de intensitate mai mica sau similara, care urmeaza principalului cutremur.**
- **Falie – fisura de-a lungul careia aluneca placile scoartei pamantului – o regiune sensibila unde doua sectiuni ale scoartei sunt separate. In timpul unui cutremur, placile se pot misca de la cativa centimetri pana la un metru.**
- **Epicentru - zona de pe suprafata pamantului aflata deasupra punctului unde a luat nastere cutremurul.**
- **Unde seismice - vibratii care se propaga spre exterior dinspre locul de producere a cutremurelor, cu viteze de cateva mile pe secunda. Aceste vibratii pot zgudui unele cladiri asa de brusc si puternic, incat acestea se pot prabusi.**
- **Magnitudine – indica energia eliberata in urma cutremurului. Aceasta energie poate fi masurata cu ajutorul aparaturii speciale si este redata in mod grafic prin marcaje pe scara Richter. Magnitudinea 7 pe scara Richter indica un cutremur puternic. Fiecare numar intreg de pe scara reprezinta o crestere de 30 de ori a energiei eliberate. Asadar, un cutremur care are o magnitudine 6 este de 30 de ori mai puternic decat unul cu magnitudinea 5.**

Ce sa faceti inaintea unui cutremur

Urmatoarele informatii se refera la masurile de pregatire si de siguranta care trebuie luate de catre populatia care traieste in zonele de risc seismic, pentru limitarea consecintelor negative ale unui cutremur. Urmariti si remediati acele lucruri care ar putea deveni periculoase in timpul unui cutremur:

- **Reparati instalatiile electrice defecte, instalatiile cu gaz care prezinta scurgeri.**
- **Plasati obiectele voluminoase sau grele cat mai aproape de podea, pe rafturi inferioare sau chiar fixate de perete.**
- **Depozitati obiectele din sticla sau alte materiale care se pot sparge usor in dulapuri fixate de perete.**
- **Montati instalatii de iluminat fixate bine de perete.**
- **Verificati si, daca este cazul, reparati sparturile din tencuiala tavanului si a fundatiei. In cazul aparitiei unor probleme legate de structura cladirii, se recomanda sa apelati la experti.**
- **Utilizati garnituri flexibile la tevi, spre a le oferi o anumita flexibilitate pentru a evita astfel eventualele scurgeri de gaze sau de apa. Garniturile flexibile sunt mai rezistente la rupturi.**
- **Aflati de unde si cum se intrerupe curentul electric, gazul sau apa de la principalele intrerupatoare si robinete.**

- **Estimati care sunt punctele slabe ale cladirii si alegeti refugii mai sigure:**
  - **Stabiliti care sunt locurile mai sigure in fiecare camera - sub o masa rezistenta sau langa o grinda.**
  - **Identificati zonele periculoase din fiecare camera – langa ferestre, care se pot sparge, biblioteci sau piese de mobilier masive, dispuse pe verticala, care pot cadea, sau sub tavane care se pot prabusi.**
- **Verificati actele privitoare la asigurarea cladirii. Unele pagube pot fi acoperite chiar si fara o asigurare speciala pentru cutremure. Protejati actele importante din cladire.**
- **Pregatiti-va pentru a supravietui singur pentru cel putin o perioada de 3 zile. Pastrati un stoc suplimentar de apa si alimente.**

Ce sa faceti in timpul unui cutremur

Stati inauntru pana cand miscarea se opreste si este sigur sa iesiti afara. Multe raniri din timpul unui cutremur se intampla cand oamenii sunt loviti de obiectele care cad in momentul in care doresc sa intre sau sa iasa din cladiri.

- **Incetati lucrul, adapostiti-va si asteptati. Limitati-va deplasarile in timpul unui cutremur la cativa pasi, pana la un loc sigur.**
- **Daca va aflati in interiorul unei cladiri, adapostiti-va sub o masa rezistenta sau stati aproape de un perete interior. Stati departe de ferestre, usi sau pereti, orice obiecte care ar putea cadea.**
- **Daca in apropiere nu se afla nici o masa sau un birou, acoperiti-va fata si capul cu mainile incrucisate si asezati-va intr-un colt mai ferit al incaperii.**
- **Daca nu va aflati in vreo cladire, ramaneti afara. Indepartati-va de cladiri, semafoare si de firele electrice.**
- **Daca locuiti intr-un bloc sau in orice alta cladire cu multe nivele luati in considerare urmatoarele:**
  - **Deconectati de la curent aparatele electrocasnice, stingeti aragazul.**
  - **Adapostiti-va sub o masa si stati departe de ferestre si peretii exteriori.**
  - **Stati in interiorul cladirii.**
  - **Nu folositi lifturile si nici scarile pana nu se potoleste cutremurul.**
- **Daca va aflati intr-o incapere publica aglomerata:**
  - **Ramaneti unde va aflati. Nu intrati in panica. Nu va inghesuiti la iesire.**
  - **Luati ceva cu care sa va acoperiti capul si fata de posibilele geamuri sparte.**

- **Daca simtiti cutremurul aflandu-va intr-un vehicul in miscare, opriti cat de repede puteti in conditii sigure si ramaneti in interior. Evitati stationarea in apropierea cladirilor, a copacilor, a pasajelor superioare sau a firelor electrice. Apoi, actionati in mod prudent, tinand cont de posibila deteriorare a drumurilor si a podurilor.**
- **Daca ati ajuns blocat sub daramaturi :**
  - **Nu aprindeti nici un chibrit sau ceva asemanator.**
  - **Nu va miscati dintr-un loc in altul si nu faceti galagie.**
  - **Acoperiti-va gura cu o batista sau o haina.**
  - **Loviti ritmic o teava pentru a fi localizat de persoanele care participa la operatiunile de salvare; folositi un fluier daca aveti la indemana; strigati numai daca este absolut necesar – in urma strigatului puteti inhala cantitati periculoase de praf.**

Ce sa faceti dupa un cutremur

- **Fiti pregatit pentru eventualele replici ale cutremurului. Aceste cutremure secundare sunt de obicei mai putin violente decat primul, dar pot fi suficient de puternice pentru a produce noi pagube structurilor afectate.**
- **Verificati daca sunteti ranit si acordati-va primul ajutor, daca este posibil, cu mijloacele disponibile. Faceti acelasi lucru pentru persoanele alaturi de care sunteti. Nu incercati sa-i miscati pe cei grav raniti decat daca trebuie scosi dintr-o zona periculoasa in care le este amenintata viata sau starea li se agraveaza rapid. Daca trebuie sa miscati o persoana inconstienta, mai intai imobilizati-i gatul si spatele. Incercati sa comunicati cu salvatorii, prin mijloacele care va stau la dispozitie.**
- **Folositi lanterne cu baterii in cazul intreruperii curentului electric. Nu utilizati in interiorul cladirilor dupa un cutremur lumanari, chibrituri sau alte surse de lumina cu flacara deschisa pentru a evita posibilele explozii si incendii cauzate de scurgerile de gaze sau de raspandirea de vapori ai unor substante inflamabile.**
- **Protejati-va talpile in zonele acoperite de praf, moloz sau geamuri sparte.**
- **Participati (daca vi se solicita si sunteti apti) la actiunile de inlaturare a daramaturilor, sprijinirea constructiilor, salvarea oamenilor.**
- **Evitati, pe cat posibil, circulatia in vederea vizitarii rudelor sau cunostintelor pentru a vedea care este starea lor, pentru a nu aglomera/bloca mijloacele de transport si arterele de circulatie.**
- **Nu contribuiti la transmiterea zvonurilor, stirilor false, a panicii si a dezordinii.**

INCENDII

Prezentare

Un incendiu poate devasta o cladire in cateva minute. Intelegerea caracteristicilor de baza ale incendiului si invatarea practicilor adecvate de securitate pot fi cheia supravietuirii unui incendiu casnic sau intr-o cladire.

Ce sa faceti inaintea unui incendiu

- **Dispozitivele pentru incalzire precum radiatoarele, sobele cu lemne si semineurile trebuie utilizate cu prudenta. Folositi radiatoare portabile doar in camerele bine ventilate, iar arzatoarele cu petrol doar in aer liber. Curatati anual hornurile si sobele cu lemne. Folositi doar dispozitive pentru incalzire certificate si urmati instructiunile de folosire.**
- **Detectoarele de fum maresc de peste doua ori sansele supravietuirii unui incendiu. Detectoarele de fum sesizeaza cantitatile anormale de fum sau gaze de combustie invizibile din aer. Pot detecta si focul mocnit. Ar trebui instalat cel putin un detector de fum la fiecare nivel al unei cladiri. Testati detectoarele de fum in fiecare luna si inlocuiti bateriile o data pe an.**
- **Concepeti si puneti in practica un plan de evacuare. Asigurati-va ca toti membrii familiei stiu ce sa faca in timpul unui incendiu.**
- **Desenati un plan al nivelului cu cel putin doua locuri de iesire din fiecare camera. Alegeti un loc de intalnire sigur in afara casei.**
- **Exersati alertarea celorlalti locatari ai imobilului. E o idee buna sa aveti, in acest scop, o sonerie si o lanterna in fiecare dormitor.**
- **Exersati evacuarea cladirii legat la ochi. Intr-o situatie reala de incendiu, cantitatea de fum generata de foc va face, cel mai probabil, vederea imposibila.**
- **Exersati evacuarea mergand aplecat spre sol.**
- **Pipaiti usa inainte de a o dechide. Daca e fierbinte, alegeti alta iesire.**
- **Invatati sa va opriti, sa cadeti la podea si sa va rostogoliti, in situatia in care hainele v-ar lua foc.**
- **Notati numerele de urgenta langa telefon. Totusi, daca un incendiu va ameninta casa, nu intarziati inauntru ca sa dati telefoanele de urgenta din interiorul casei dvs. E mai bine sa iesiti intai si sa lansati apelul din alta parte.**
- **Achizitionati scari pliante si invatati sa le folositi.**
- **Instalati extinctoare in casa si invatati membrii familiei sa le foloseasca.**
- **Nu depozitati materiale combustibile sau inflamabile in spatii inchise sau langa surse de caldura.**

- **Cand gatiti pastrati zona din jurul masinii de gatit curata si ferita de materiale inflamabile precum pungi de hartie sau de plastic, cutii si alte articole. Daca izbucneste un incendiu, puneti un capac deasupra tigaii in flacari sau folositi un stingator. Atentie, mutarea tigaii poate provoca raspandirea focului. Nu turnati niciodata apa pe foc cu grasimi!**
- **Verificati sistematic integritatea cablurilor electrice. Inlocuiti firele daca sunt fisurate sau rupte. Asigurati-va ca firele nu sunt sub covoare, peste cuie sau in zone cu trafic intens. Evitati presarea sau tensionarea firelor si prizelor. Prizele trebuie sa fie acoperite cu capacele lor speciale. Nu folositi prize improvizate, cu fire iesite sau neizolate.**
- **Achizitionati doar dispozitive electrice certificate din punct de vedere al sigurantei in exploatare.**
- **Contactati unitatea locala de pompieri pentru mai multe informatii legate de securitatea in caz de incendii.**

Ce sa faceti in timpul unui incendiu

- **Iesiti cat de repede si in siguranta posibil din incinta in care a izbucnit incendiul.**
- **Folositi scarile pentru iesire.**
- **In timpul evacuarii, stati aplecat spre pamant.**
- **Daca este posibil, acoperiti-va gura cu un prosop, pentru a evita inhalarea fumului si a gazelor.**
- **Inchideti usile fiecarei camere din care iesiti pentru a intarzia raspandirea flacarilor.**
- **Daca va aflati intr-o camera cu usa inchisa:**
  - **Daca intra fum pe sub usa sau daca usa e fierbinte, tineti-o inchisa.**
  - **Deschideti o fereastra sa iesiti sau pentru aer proaspat, in timp ce asteptati ajutorul.**
  - **Daca nu este fum deasupra sau dedesubtul usii si usa nu e fierbinte, deschideti-o incet.**
  - **Daca e prea mult fum sau foc in incapere, inchideti usa.**

Ce sa faceti dupa un incendiu

- **Acordati primul ajutor daca este cazul.**
- **Victimele grav ranite sau cu arsuri trebuie transportate de urgenta la un centru medical.**

- **Stati departe de cladirile afectate.**
- **Intoarceti-va acasa doar cand autoritatile spun ca sunteti in siguranta.**
- **Aruncati alimentele care au fost expuse la caldura, fum sau funingine.**
- **In caz ca sunteti asigurat, contactati agentul de asigurari. Nu aruncati bunurile afectate decat dupa ce ati facut un inventar al lor. Pastrati chitantele cu cheltuielile legate de pierderile datorate incendiului.**
- **Apelati la specialisti pentru a afla daca incendiul a provocat pagube structurale cladirii.**

ALUNECARI DE TEREN

Prezentare

Alunecarile de teren se produc pretutindeni, avand loc cand mase de piatra, pamant sau noroi se deplaseaza in jos, pe o panta. Alunecarile de teren pot antrena mase mici sau mari de pamant si roci si se pot deplasa cu viteze diferite. Sunt declansate de furtuni, ploi abundente, topirea zapezii, defrisari, cutremure, eruptii vulcanice, incendii sau prin modificari ale terenului produse de oameni. Alunecarile de noroi sunt rauri de piatra, pamant si alte materiale saturate cu apa. Ele iau nastere cand apa se acumuleaza rapid in sol, in timpul ploilor masive sau in urma topirii bruste a zapezii, transformand pamantul intr-un torent de noroi si alte materiale. Acestea se pot deplasa rapid in josul pantei sau prin canale si pot lovi la viteze de avalansa, fara avertisment sau cu un preaviz foarte scurt. Pot sa se deplaseze cativa kilometri de la sursa, crescand in marime, antrenand copaci, bucati mari de piatra, masini si alte materiale din cale.

Ce sa faceti inainte de o alunecare de teren

- **Contactati autoritatile locale si inspectoratul local pentru situatii de urgenta pentru informatii asupra riscurilor locale legate de alunecarile de teren.**
- **Faceti o evaluare a terenului pe care intentionati sa construiti sau pe care se afla proprietatea dvs.**
    - **experti in geologie, urbanistica sau resurse naturale pot avea anumite informatii privind zonele vulnerabile la alunecari de teren. Consultati un expert in domeniu pentru sfaturi si masuri corective pe care le puteti lua pentru a va proteja terenul impotriva alunecarilor de teren.**
- **Minimalizati riscurile casnice instaland garnituri flexibile la conducte pentru a evita scurgerile de apa sau de gaz. Garniturile flexibile sunt mai**

rezistente la rupere. Garniturile de gaze trebuie instalate exclusiv de lucratorii companiei de gaze sau de profesionistii autorizati.

- **Familiarizati-va cu imprejurimile:**
  - **micile schimbari in peisajul local va pot alerta asupra unei potentiale amenintari viitoare mai mari;**
  - **observati modul de drenare a apei de ploaie in pante si in special in locurile in care aceasta se aduna;**
  - **observati orice semn de miscare a terenului, precum mici alunecari, curgeri sau copaci aflati pe zonele deluroase din apropierea casei dvs., ale caror trunchiuri se inclina progresiv.**
- **Observati imprejurimile inainte si in timpul furtunilor puternice, care pot mari pericolul unei alunecari de teren.**
- **Invatati sa recunoasteti semnele care anunta iminente alunecari de teren:**
  - **usile si ferestrele casei se blocheaza pentru prima data;**
  - **apar noi fisuri in tencuiala, tigle, caramizi si fundatii;**
  - **peretii exteriori si scarile se departeaza de cladire;**
  - **apar fisuri care se maresc lent pe sol sau pe zone pavate, precum strazi si alei;**
  - **apar defectiuni la utilitatile subterane;**
  - **apar umflaturi de pamant la baza unei pante;**
  - **apa tasneste la suprafata in locuri noi;**
  - **gardurile, zidurile de sustinere, stalpii sau copacii se inclina sau sunt usor de miscat;**
  - **pamantul aluneca in jos intr-o anumita directie si se poate deplasa in acea directie chiar sub picioarele dvs.**

In timpul alunecarii de teren

- **Urmariti la radio sau TV buletinele meteo si avertismentele care anunta precipitatii abundente sau extinse pe perioade de mai multe zile.**
- **Fiti pregatit de evacuare, asigurandu-va din timp un loc de refugiu.**
- **Evacuati locuinta daca autoritatile locale va impun sau daca considerati necesar.**
- **Daca ramaneti acasa, construiti-va un adapost in cea mai sigura parte a gospodariei iar, in timpul alunecarii de teren evitati sa stati in calea acesteia.**

- **Fiti in alerta cand rafale scurte si intense de ploaie urmeaza dupa ploi masive sau vreme umeda, deoarece acestea maresc riscul alunecarii de teren.**
- **Fiti atent la orice sunet neobisnuit care ar putea indica pamant in miscare, precum copaci rupandu-se sau pietre care se ciocnesc. Un mic torent de noroi care curge sau cade poate preceda alunecari de teren mai mari. Noroiul in miscare poate aluneca rapid si uneori fara avertizare. Puteti auzi o bubuitura slaba care creste in volum, pe masura ce se apropie terenul deplasat.**
- **Daca sunteti langa un rau sau canal, fiti atent la cresterea sau scaderea subita a debitului apei si la schimbarea aspectului apei din limpede in tulbure. Asemenea modificari bruste pot indica activitati de deplasare a terenului in susul apei. Fiti pregatit sa actionati rapid.**
- **Fiti atent mai ales cand sunteti la volanul unei masini. Movilele de pamant aflate de-a lungul soselelor sunt primele susceptibile alunecarilor de teren. Observati pavajul distrus, noroiul, pietrele cazute si alte indicii ale unor posibile alunecari de teren.**

Ce sa faceti in timpul unei alunecari de teren

- **Plecati rapid din calea alunecarii de teren.**
- **Zonele considerate sigure sunt:**
  - **zone in care nu au avut loc deplasari de teren in trecut;**
  - **zone relativ plane, la distanta de pante;**
  - **zonele din varful sau de-a lungul crestelor.**
- **Daca scaparea nu este posibila, ghemuiti-va si protejati-va capul cu mainile.**

Ce sa faceti dupa o alunecare de teren

- **Stati departe de zona afectata. Poate exista pericolul altor alunecari.**
- **Verificati daca exista persoane ranite sau blocate langa terenul deplasat, dar fara sa patrundeti in zona afectata. Indrumati salvatorii spre aceste locatii.**
- **Ajutati vecinii care ar putea avea nevoie de asistenta speciala – familii numeroase, copii, batrani si persoane cu dizabilitati.**
- **Ascultati la radio si TV ultimele buletine informative.**
- **Alunecarile de teren pot fi insotite de alte pericole precum avarierea retelelor electrice, de apa, gaz sau de canalizare si blocarea unor strazi si cai ferate:**

- **cautati si raportati autoritatilor corespunzatoare daca exista retele de utilitati avariate. Raportand potentialele pericole, utilitatile respective vor fi intrerupte cat de repede posibil, prevenind alte dezastre si stricaciuni;**
- **daca simtiti miros de gaz sau auziti un suierat, nu intrati in cladire sa inchideti utilitatile. Daca puteti inchide gazul din afara cladirii, de la ceas, faceti-o. Oricum, doar angajatii companiei de gaz sau alti profesionisti calificati pot reporni instalatiile de gaz;**
- **verificati daca fundatia cladirii, cosul si terenul inconjurator au suferit pagube. Stricaciunile fundatiilor, cosurilor si ale terenului inconjurator va pot ajuta sa evaluati siguranta zonei;**
- **apelati la expertiza specialistilor in constructii pentru o evaluare completa a starii imobilelor afectate de alunecarile de teren.**

- **Fiti atent la inundatii, care pot aparea dupa alunecari de teren. Inundatiile uneori urmeaza alunecarile de teren, ambele calamitati putand fi provocate de aceleasi cauze.**
- **Replantati pamantul afectat cat de curand posibil, pentru fixarea stratului de pamant, deoarece eroziunea cauzata de alunecarile de teren poate duce la inundatii neasteptate si la noi alunecari de teren in viitorul apropiat.**
- **Cereti sfatul unui expert pentru evaluarea riscului alunecarilor de teren sau aplicarea unor tehnici corective, pentru a reduce riscul alunecarilor de teren. Un profesionist va poate informa asupra celor mai bune metode de a preveni sau reduce riscul alunecarilor de teren, fara a da nastere la pericole viitoare.**
- **Nu construiti nimic fara autorizatiile necesare, mai ales in zonele cunoscute ca fiind predispuse la alunecarile de teren.**

TORNADE

Prezentare

Tornada este o furtuna violenta, caracterizata printr-o spirala, un nor in forma de palnie care, deplasandu-se cu viteza, provoaca distrugeri importante. Este insotita de tunete si fulgere (cateodata este rezultatul unui uragan) si apare atunci cand un strat de aer rece se suprapune peste unul cald, fortand aerul cald sa se ridice imediat. Dezastrul ramas in urma unei tornade este, de fapt, rezultatul vitezei ridicate a vantului si al actiunii distructive a fragmentelor imprastiate de acesta. Anotimpul tornadelor este in general din martie pana in august, desi pot aparea in orice alta perioada a anului. Au tendinta sa se formeze dupa-amiaza si seara: peste 80% din toate tipurile de tornade lovesc intre pranz si miezul noptii.

Alertati de apropierea unei tornade, oamenii trebuie sa se indrepte rapid spre un loc sigur, cunoscut dinainte, in propria locuinta sau in alta parte. Desi s-au facut progrese importante in domeniul previziunilor meteorologice, timpul de avertizare poate fi foarte scurt sau, uneori, este chiar imposibil sa se prevada aparitia unei tornade. Primind si interpretand corect avertismentul dat de autoritati, oamenii isi pot salva viata, adapostindu-se intr-un loc cat mai sigur.

Desi in Romania fenomenul tornadelor, cu tot cortegiul lor devastator, este mai putin frecvent, in ultimii ani, in partea de sud a tarii, au fost consemnate tornade care au produs multa suferinta si pagube importante. De aceea, este bine sa se difuzeze urmatoarele informatii utile.

Ce sa faceti inaintea unei tor nade

- **Planificarea unui traseu de evacuare : contactarea inspectoratului local pentru situatii de urgenta si solicitarea unui plan de pregatire in caz de uragane. Acest plan ar trebui sa includa informatii privind cele mai sigure trasee de evacuare si adaposturile colective apropiate.**
- **Pregatiti din timp provizii pentru cazuri de dezastre:**
  - **Lanterne si baterii de rezerva.**
  - **Aparate de radio si baterii de rezerva.**
  - **Trusa de prim ajutor.**
  - **Medicamente importante.**
  - **Bani lichizi si carti de credit.**
  - **Pantofi rezistenti.**
- **Creati conditii speciale pentru animalele de casa.**
- **Animalelor de casa se poate sa nu li se permita accesul in adaposturile de urgenta din motive de salubritate si din cauza spatiului redus. Contactati asociatia locala de specialitate pentru informatii privitoare la adapostirea animalelor de casa.**
- **Asigurati-va ca toti membrii familiei stiu cum sa procedeze in caz de tornada.**
- **Aratati-le membrilor familiei cum si cand sa opreasca gazul, curentul electric si apa.**
- **Invatati-va copiii cum si cand sa sune la 112, la politie sau la pompieri si ce radio sa asculte pentru a cunoaste informatiile de urgenta.**
- **Informati-i cu privire la locul cel mai sigur din gospodarie, unde trebuie sa se refugieze pana la trecerea uraganului.**

- **Alcatuiti un plan pentru pastrarea legaturii in caz de urgenta; in unele cazuri, in timpul dezastrelor, membrii familiei pot fi separati unii de ceilalti (de regula, se intampla in timpul zilei cand adultii se afla la locul de munca si copiii sunt la scoala); pentru aceste situatii se recomanda alcatuirea unui plan de regasire.**
- **Protejati-va ferestrele - obloanele permanente sunt cele mai bune in astfel de situatii. Cei care nu dispun de obloane, pot sa utilizeze scanduri din lemn cu care sa acopere ferestrele. Acestea este suficient sa aiba o grosime de ½ cm si sa fie taiate dupa dimensiunile fiecarei ferestre. Pregatiti scandurile cu mult timp inaintea dezastrului, practicand gaurile pentru suruburi, la o distanta de 18 cm.**
- **Taiati crengile uscate sau slabite de pe copaci.**

In asteptarea desfasurarii unui uragan (intre 24 si 36 de ore pana la ajungerea uraganului intr-o anume locatie)

- **Urmariti stirile la radio sau la televiziune, privitoare la evolutia uraganului.**
- **Verificati proviziile de urgenta si nivelul combustibilului din automobil.**
- **Adunati si puneti intr-un loc sigur mobilierul de gradina, jucariile copiilor si uneltele pentru gradinarit.**
- **Securizati casa, inchizand usile si acoperind cu scanduri ferestrele. Indepartati antenele exterioare.**
- **Reglati frigiderul si congelatorul la cele mai scazute temperaturi. Deschideti-le numai cand este absolut necesar, inchizand la loc usile cat de repede cu putinta.**
- **Depozitati apa menajera in cada de la baie si potabila in sticle sau vase de bucatarie.**
- **Puneti actele personale importante intr-o mapa si mai apoi intr-un loc cat mai inalt din casa.**
- **Revedeti planul de evacuare.**

Ce sa faceti in timpul unei tornade

- **Ascultati in mod constant stirile emise de posturile de radio si de televiziune.**
- **Evitati lifturile.**
- **Daca va aflati in casa :**
    - **Stati inauntru, departe de ferestre si de usile din sticla.**
    - **Procurati-va cateva lanterne cu baterii de rezerva; evitati sa aprindeti lumanari sau lampi cu petrol.**

- Daca tensiunea curentului electric scade, inchideti majoritatea aparatelor electrice, pentru a economisi cat mai multa energie, utila pentru ceea ce e absolut necesar.

- Daca autoritatile anunta ordinul de evacuare:
  - Plecati cat mai curand posibil; evitati drumurile inundate si aveti grija la podurile afectate de ape.
  - Asigurati-va casa deconectand aparatele electronice si electrocasnice si intrerupand curentul electric si apa curenta direct de la surse.
  - Anuntati pe cineva din afara ariei afectate incotro va indreptati.
  - Daca timpul va permite si locuiti intr-o zona ce prezinta un risc ridicat de inundatii, mutati mobila la un nivel cat mai inalt.
  - Luati in adapostul in care va refugiati truse de prim ajutor, haine calduroase, paturi din lana si saci de dormit.
  - Incuiati casa si indepartati-va de aceasta.

Ce sa faceti dupa o tornada

- Urmariti stirile emise de postul de radio local, privitoare la pagubele produse.
- Ajutati persoanele ranite sau prinse printre daramaturi.
- Acordati primul ajutor pe masura ce inaintati.
- Nu mutati persoane grav ranite decat daca exista pericolul iminent de a li se agrava starea de sanatate in locul respectiv. Sunati cat mai repede pentru a primi ajutor de la serviciul de ambulanta.
- Intoarceti-va acasa numai dupa ce autoritatile anunta ca locul este sigur.
- Evitati liniile electrice cazute la pamant si anuntati imediat compania care se ocupa cu furnizarea energiei electrice, politia sau pompierii.
- Intrati in casa cu prudenta; fiti atenti la serpi, insecte sau animalele aduse de valul de apa sau aer sau care si-au gasit acolo refugiul. Deschideti ferestrele si usile pentru a se aerisi si usca.
- Folositi telefonul doar pentru apeluri urgente.
- Inspectia utilitatilor dintr-o casa afectata :
  - Verificarea scurgerilor de gaze – daca simtiti miros de gaz sau auziti un zgomot specific, deschideti ferestrele si parasiti casa. Intrerupeti alimentarea cu gaz din afara casei si, daca aveti posibilitatea, anuntati compania care furnizeaza aceste servicii printr-un telefon dat de la vecini. Daca intrerupeti gazul pentru un motiv anume, acesta trebuie deschis de catre un profesionist.

- **Analizati reteaua de electricitate – daca vedeti scantei sau fire arse si rupte sau daca simtiti mirosul a ceva incins, intrerupeti curentul electric de la panoul principal. Daca trebuie sa calcati prin apa pentru a ajunge la acesta, cereti mai intai sfatul unui electrician.**
- **Verificati scurgerile posibile din reteaua de apa – daca suspectati vreo deteriorare a retelei, evitati sa folositi toaletele si chemati un instalator. Daca conductele de apa sunt afectate, contactati compania responsabila si evitati sa beti apa de la robinet. Puteti obtine apa potabila si topind cuburi de gheata din congelator.**

ACCIDENTE TEHNOLOGICE

Prezentare

Un accident cu substante periculoase poate avea loc oriunde. Comunitatile aflate langa fabrici chimice sunt expuse la riscuri sporite. Totusi, substantele periculoase sunt transportate pe strazi, cai ferate si rute navale zilnic, astfel ca orice zona este vulnerabila la un asemenea accident. De asemenea, nu exista gospodarie in care substante potential periculoase sa nu fie utilizate si stocate.

Ce sa faceti inaintea unui accident cu substante periculoase

- **Invatati sa detectati prezenta substantelor periculoase.**
- **Multe din substantele periculoase nu au gust sau miros. Unele substante pot fi detectate deoarece provoaca reactii fizice precum lacrimatul ochilor sau greata. Unele substante periculoase ajung pe sol si pot fi recunoscute dupa aspectul uleios sau spumant.**
- **Contactati inspectoratul local pentru situatii de urgenta pentru informatii legate de substantele periculoase si planurile de raspuns ale comunitatii.**
- **Informati-va cu privire la planurile de evacuare ale locului dv. de munca si ale scolii unde invata copiii dv.**
- **Fiti pregatiti pentru evacuare. Planificati cateva rute de evacuare din zona.**
- **Informati-va despre sistemele de avertizare ale platformelor industriale si ale populatiei.**
- **Pregatiti trusa de salvare si provizii pentru cazuri de dezastre.**
- **Intocmiti un plan de comunicare in caz de urgenta.**
- **In caz ca membrii familiei sunt separati in timpul unui accident cu substante periculoase (aceasta fiind o posibilitate reala in timpul zilei, cand adultii sunt la locul de munca, iar copiii la scoala), intocmiti un plan de intalnire dupa dezastru.**
- **Rugati o ruda sau un prieten dintr-o alta localitate sa fie “persoana de contact a familiei”. Dupa un dezastru, e deseori mai usor sa telefonati la o**

distanta mai mare. Asigurati-va ca stiu cu totii numele, adresa si numarul de telefon ale persoanei de contact.

Ce sa faceti in timpul unui accident cu substante periculoase

- **Daca auziti o sirena sau alt semnal de avertizare, urmariti la radio sau TV ultimele informatii sau mesajele transmise de autoritatile din localitatea dvs.**
- **Daca sunteti martorul unui accident, sunati cat de repede cu putinta la 112 sau la unitatea locala de pompieri pentru a raporta natura si locul accidentului.**
- **Departati-va de locul accidentului si tineti-i pe ceilalti la distanta.**
- **Nu calcati sau nu atingeti substanta varsata. Incercati sa nu inhalati gaze, aburi si fum. Daca este posibil, in timp ce parasiti zona, acoperiti-va gura cu o batista.**
- **Mentineti comunicarea cu victimele accidentului, dar mentineti distanta pana cand substanta periculoasa este identificata.**
- **Incercati sa stati in susul apei, la deal si contra vantului fata de locul accidentului.**
- **Daca vi se cere sa ramaneti in interiorul unei incinte (de exemplu, adaposturi interioare), inchideti ferestrele si usile astfel incat substantele contaminante sa nu poata patrunde.**
- **Astupati spatiile de sub usi si ferestre cu prosoape ude si banda adeziva.**
- **Acoperiti spatiile din jurul ferestrelor, unitatilor de aer conditionat, gurilor de aerisire din baie si bucatarie cu banda adeziva si folie de plastic, hartie cerata sau folie de aluminiu.**
- **Inchideti camerele nelocuite, precum zonele de depozitare, uscatoriile si dormitoarele suplimentare. Inchideti semineurile. Opriti sistemele de ventilatie.**
- **Nu incercati sa ingrijiti victimele unui accident provocat de substante periculoase pana cand substanta nu este identificata si autoritatile nu confirma lipsa pericolului la contactul cu victimele. Indepartati imbracamintea si incaltamintea contaminate si puneti-le intr-o punga de plastic. Spalati victimele care au intrat in contact cu substantele chimice, turnand imediat apa rece pe piele sau ochi timp de cel putin 15 minute, cu exceptia faptului cand autoritatile va sfatuiesc sa nu folositi apa pentru indepartarea unor anumite substante implicate.**
- **Aduceti animalele in interior.**
- **Imediat dupa anuntul de adapostire in interior, umpleti cazile sau recipientele mari cu apa din surse aditionale si opriti alimentarea cu apa a casei.**

- **Daca exista posibilitatea sa fi patruns gaze sau vapori in cladire, respirati scurt printr-o batista sau un prosop.**
- **Evitati sa consumati apa sau alimente care ar putea fi contaminate.**
- **Urmariti buletinul de stiri pentru a afla noutati si ramaneti la adapost pana cand autoritatile dau asigurari ca pericolul a trecut.**
- **Autoritatile decid daca este necesara evacuarea, dupa tipul si cantitatea de substanta chimica raspandita. De asemenea, apreciaza cat timp se asteapta sa fie afectata regiunea.**
- **Ascultati la radio sau TV informatii despre rutele de evacuare, adaposturi temporare, mijloace si proceduri.**
- **Urmati rutele recomandate de autoritati – scurtaturile pot sa nu fie sigure. Plecati imediat.**
- **Daca aveti timp, minimizati contaminarea casei inchizand toate ferestrele si astupand gurile de aerisire.**
- **Luati proviziile facute dinainte.**
- **Amintiti-va sa va ajutati vecinii care ar putea avea nevoie de asistenta speciala – copii, batrani si persoane cu dizabilitati.**

Ce sa faceti dupa un accident cu substante periculoase

- **Intoarceti-va acasa cand autoritatile va spun ca pericolul a trecut.**
- **Urmati instructiunile locale privind siguranta hranei si a apei.**
- **Curatati si scapati de reziduuri, respectand recomandarile specialistilor de la inspectoratul pentru situatii de urgenta, privind metodele de curatare.**